

Tur 13. Rybäckskojan

Rybäckskojan är en raststuga som ligger i den vackra dalgången mellan Fjätervålen och Städjan.

Karta:	W52 Idre eller <i>Karta över Idrefjällen</i>
Startpunkt:	Nipfjällets sommarparkering
GPS startpunkt:	X 6875385, Y 1344914
Turens längd:	12 – 15 km
Svårighetsgrad:	Medelsvår dagstur

Följ skyltningen mot Nipfjället från Idre. Där vägen slutar, vid Nipfjällets sommarparkering, leder en liten men tydlig stig ned till Svensfoskdalen.

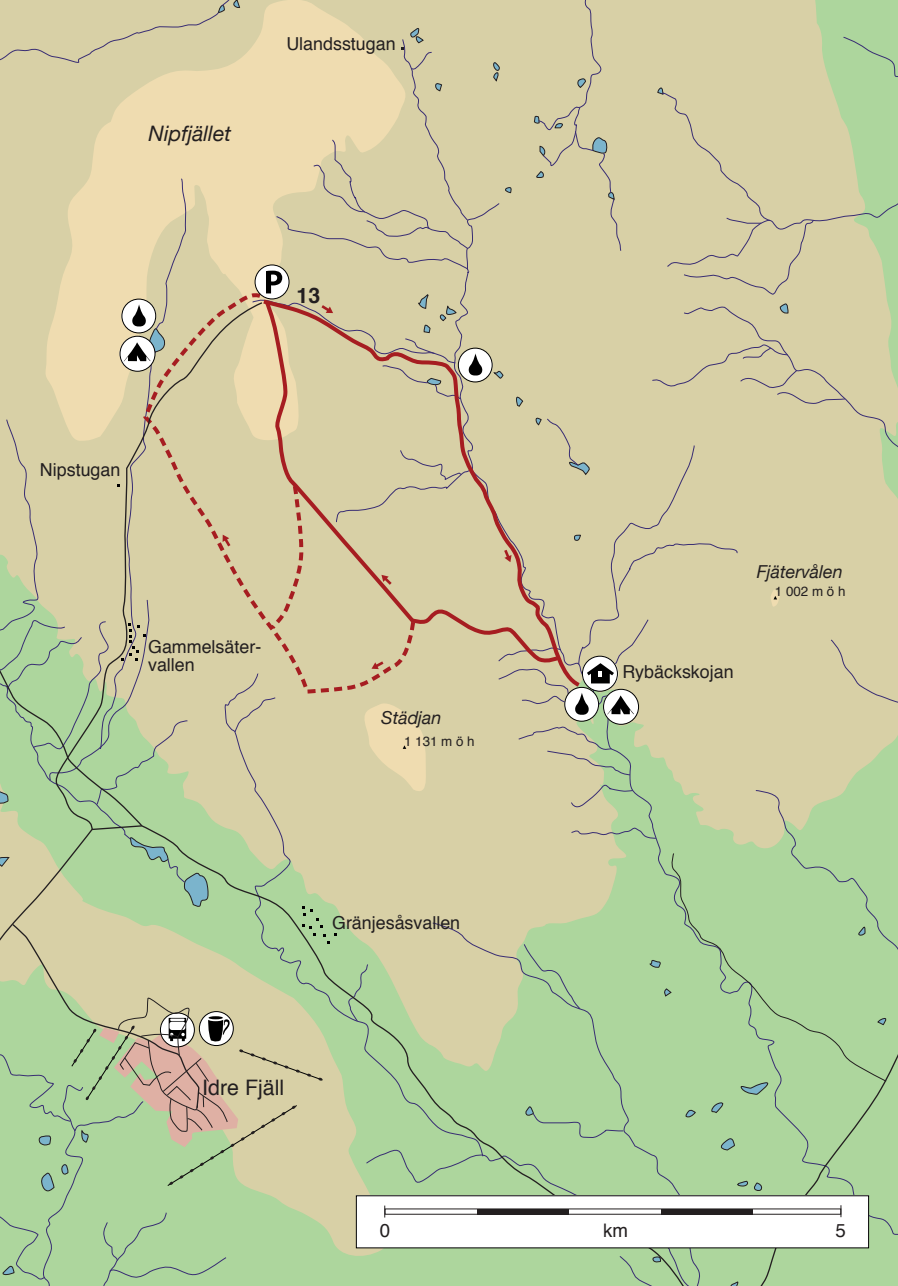
Från parkeringens östra hörn följer stigen till en början den lilla ravinen. Stigen fortsätter nedåt genom björkskogen, vidare genom granskog innan det glesnar på slutet och du kommer fram till Svensfoskdal.

Den här fåboden är i privat ägo så klampa inte omkring i onödan. Vid den kryssmarkerade leden som passerar genom fåboden står det ”Enskild mark, genomfart tillåten”.

Från Svensfoskdal går det en markerad sommarled norrut upp till Ulandsstugan som du passerar på turen runt Nipfjället. Se tur 10 och 11. Du ska följa den kryssmarkerade sommar- och vinterleden åt höger, söderut, ungefär 3,5 km till Rybäckskojan.

Leden är delvis ganska blöt, den passerar ett antal myrar på sin väg söderut. Lite fastare mark finns i kanten mot skogen en bit från leden och för den delen i själva skogen som kantar myrarna. Ån Foskan som rinner nere i dalgången är ett trevligt blickfång här och var längs vandringen söderut. Några lugnare partier inbjuder faktiskt till bad om andan skulle falla på.

Några hundra meter innan du är framme vid Rybäckskojan passerar du en ledkorsning där en kryssmarkerad led tar av upp åt höger mot fjällheden och Städjan och vidare mot Nipstugan. När du kommer ned till Rybäckskojan så ligger den på andra sidan ån, men som tur väl

Städjan sedd från Rybäckskojan. Förr slogs den här typen av myrmark och höet bärgades åt djuren.

är finns det en bro som leder över dit. Du passerar en liten bro, (som inte är utmärkt på kartan), över Foskan tidigare längs leden också, ta inte fel på den.

Tillbaka till parkeringen från Rybäckskojan har du flera möjligheter att i viss mån välja olika vägar.

När jag gick här senast följde jag den kryssmarkerade leden tillbaka en liten bit till där den tar av upp mot Städjan och Nipfjället. Jag följde den ca 2 km, upp till ungefär 850 m ö h där det börjar bli brant. Där tog jag av åt höger mot Nipfjället och sneddade upp på fjällheden. Du ser ganska snart den tydliga stigen från sommarparkeringen uppe på Lill-Nipen. Se tur 14. Det blir ett bra landmärke att sikta på. På väg upp mot fjällheden och väl uppe på den har du fina vyer över omkringliggande fjäll.

Uppe på fjällheden passerar du snart en stig som leder ned till Svensfoskdal. Du ser också, strax ovanför där skogen letar sig högt upp på sluttningen, en formation av ganska stora ”höggar” som ligger på fjället. Det liknar kanske gravhögar men de är kvarlämnade av inlandsisen.

De här ”högarna” kan passa som mål om du har små barn som vill göra topptur. Se tur 15. Nipfjället skymtar i bakgrunden i bildens vänsterkant.

Här finns en tydlig stig tillbaka till sommarparkeringen som du kan följa sista biten. Ett mellanalternativ tillbaka från Rybäckskojan är att följa den kryssmarkerade leden från Rybäckskojan hela vägen till korset mot Nipfjället, ta av åt höger och följ den leden ca 1 km. Sväng sedan höger in på stigen som leder tillbaka till sommarparkeringen. Stigen passerar ”högarna” jag nämner i det första alternativet.

Ett tredje alternativ är att följa den kryssmarkerade leden från Rybäckskojan hela vägen tillbaka till sommarparkeringen. Det här tredje alternativet blir längst.

Har du möjlighet att gå tillbaka från Rybäckskojan sen eftermiddag/kväll så är det vid fint väder ett mycket vackert ljus över landskapet. Det gäller i och för sig alla fjällturer att tidig morgon eller sen eftermiddag/kväll, och för den delen natt under sommarens första del, ger det allra finaste ljuset.

Hur ser det då ut här när det är snö kan man undra. Större delen av året är det ju faktiskt vinter här i norra Dalarna. Lite vägledning kan du

Leden till Rybäckskojan passerar en del blötare myrpartier på sin vägs längs Foskdalen. Fastare mark och eventuell stig hittar du i kanten mot skogen. Nipfjället i bakgrunden.

få om du tittar på vegetationen omkring dig när du är ute och vandrar. En- och videbuskar brukar ha samma höjd som normalsnödjupet. Kvistar som sticker upp ur snön torkar ihjäl och busken får med tiden ganska platt krona. På björkarna kan du se snöns nivå på en lav som kallas snömärkeslav. Den växer bara ovanför snön. Det gör att björkstammarna nedtill kan lysa vita medan de lite högre upp blir mera svarta av lav.

Granar kan också skvallra om snödjup. De grenar som växer under snön klarar sig bra och de som växer en bit ovanför snötäcket också. Men de som ligger i nivå med snöns yta slipas sönder av de snökrystaller som vinden ständigt forslar runt. Resultatet blir en kal midja utan grenar en bit ovanför markytan sommartid.

Kaffepaus en vacker septemberdag norr om Stådjan. Ett effektivt gaskök fixar kaffet nästan lika fort som en termos.

